

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ**

សំណុំរឿងលេខ : 00២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជតក
ដាក់ទៅ : អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៥
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
 ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 24-Jun-2015, 08:30
 CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល: សាធារណៈ/Public
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:
ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:
ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:
ហត្ថលេខា:

**ចម្លើយតបលើកទីពីររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
នៅនឹងសេចក្តីសម្រេចលេខ F2/4/2**

អ្នកដាក់ឯកសារ:

សហព្រះរាជអាជ្ញា
 លោក Nicholas KOUMJIAN

ចម្លងជូន:

លោកស្រី ជា លាង

អ្នកទទួលឯកសារ:

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
 ចៅក្រម គង់ ស្រីម, ប្រធាន
 ចៅក្រម A. KLONOWIECKA- MILART
 ចៅក្រម សោម សិរីវឿន
 ចៅក្រម C. N. JAYASINGHE
 ចៅក្រម ម៉ុង មុនីចរិយា
 ចៅក្រម យ៉ា ណារិន
 ចៅក្រម Florence Ndepele MUMBA

ចម្លងជូន:

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ប្បវេណី
 ពេជ អង្គ
 Marie GUIRAUD

ជនជាប់ចោទ

នួន ជា

ខៀវ សំផន

មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ

លោក សុន អរុណ
 លោក Victor KOPPE
 លោក គង់ សំអុន
 លោក Anta GUISSÉ
 លោក Arthur VERCKEN

មេធាវីប្រចាំការ

លោកស្រី ទូ ច វណ្ណក្ស
 លោក Calvin SAUNDERS

ចម្លើយតប

- ១. សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល “សេចក្តីសម្រេចលើផ្នែកខ្លះ នៃសំណើលើកទីបី របស់ នួន ជា សុំទទួលយក និងពិចារណាទៅលើភស្តុតាងបន្ថែម ក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើ បណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង ០០២០១/”¹ (“សេចក្តីសម្រេច”) ដែលបង្គាប់ឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញា ពិនិត្យក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និង០០៤ ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណភ័ស្តុតាងណាដែលស្ថិតនៅក្នុងជំពូក នៃភ័ស្តុតាងពីរប្រភេទដែលបានស្នើឡើងដោយ នួន ជា៖ (១) ភ័ស្តុតាងដែលបានផ្តល់ដោយសាក្សី ដែលធ្លាប់ធ្វើការដោយផ្ទាល់ជាមួយ រស់ ញឹម និង/ឬ ភ័ស្តុតាងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រឆាំង ប៉ុល ពត និង នួន ជា នៅភូមិភាគពាយ័ព្យនៅមុនថ្ងៃទី ៦ មករា ១៩៧៩²។ បើបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ ឃើញមានឯកសារដូច្នោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបានបង្គាប់ឱ្យស្នើសុំការអនុញ្ញាតពីសហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេត ដើម្បីដាក់បង្ហាញភ័ស្តុតាងនោះជូន អធិការ និងភាគីនានាក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១³។
- ២. នៅក្នុងចម្លើយតបលើកទីមួយរបស់ខ្លួន សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ (“សហព្រះរាជអាជ្ញា”) បាន បំភ្លឺអំពីការអនុវត្តស្តីពីការដាក់បង្ហាញភ័ស្តុតាង សកម្មភាពផ្សេងៗដែលបានចាត់ សម្ភារៈនានាដែល បានដាក់បង្ហាញ និងសកម្មភាពផ្សេងៗទៀតដែលមានផែនការបំពេញឱ្យបានទៅតាមកាតព្វកិច្ចក្នុង ការដាក់បង្ហាញ និងប្រតិបត្តិតាមសេចក្តីបង្គាប់ដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីសម្រេចនោះ នៅក្នុងពេល អនាគត⁴។ សហព្រះរាជអាជ្ញានៅតែរក្សាគោលដំហែររបស់ខ្លួនថា សំណើរបស់ នួន ជា បានដើរ ហួសពីសំណើសុំសម្ភារៈដោះបន្ទុក ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានៃបណ្តឹងសាទុក្ខសំណុំរឿង ០០២/០១⁵ ប៉ុន្តែបានធ្វើការកត់សំគាល់ថា ដើម្បីជាការគួរសមចំពោះ នួន ជា សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើឱ្យមាន

¹ F2/4/2 សេចក្តីសម្រេចលើផ្នែកខ្លះនៃសំណើលើកទីបីរបស់ នួន ជា សុំទទួលយក និងពិចារណាទៅលើភស្តុតាងបន្ថែមក្នុង កិច្ច ដំណើរការនីតិវិធីលើបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង ០០២០១/, ១៦ មីនា ២០១៥ (“សេចក្តីសម្រេច”)។

² ដដែលដូចខាងលើ, កថាខណ្ឌ២៤។

³ ដដែលដូចខាងលើ។

⁴ F2/4/2/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទៅនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលលេខ F2/4/2 ទាក់ទងនឹងការដាក់បង្ហាញឯកសារ, ៣ មេសា ២០១៥ (“ចម្លើយតប”)។

⁵ តាមពិតបុគ្គលដែលធ្លាប់ធ្វើការងារជាមួយ រស់ ញឹម ដោយផ្ទាល់នោះ ការពិតមិនបានបញ្ជាក់ថា គេមានភ័ស្តុតាងដោះបន្ទុក ទេ។ បើករណីនេះស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ព័ត៌មាននោះអាចនឹងមានប្រយោជន៍សម្រាប់សំណើសុំនានាដូចបានជូន ដំណឹងនោះមែនសម្រាប់កិច្ចស៊ើបសួរ។ ប៉ុន្តែ វាមិនបំពេញទៅតាមបទដ្ឋានត្រឹមត្រូវសម្រាប់ការដាក់បង្ហាញក្នុងដំណាក់កាលនៃ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើបណ្តឹងសាទុក្ខទេ ដែលគម្រិតត្រឹមភ័ស្តុតាងដោះបន្ទុកដែលអាចជាកត្តាកំណត់នៅក្នុងសាលក្រម។ លើសពីនេះ ដោយហេតុថាការកាត់ទោសនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ កើតចេញពីការសម្លាប់រង្គាលនៅទួលពោធិ៍ជ្រៃ និងការ ជម្លៀសប្រជាជនចេញពីទីក្រុងភ្នំពេញ ដែលបទល្មើសទាំងពីរបានកើតឡើងក្នុងខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ដូចគ្នា ដូច្នោះការប្រឆាំងនឹង ការគ្រប់គ្រងអំណាចរបស់ ប៉ុល ពត បានកើតក្រោយបទឧក្រិដ្ឋទាំងពីរនេះយូរណស់ និងរហូតដល់ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ណោះ នៅពេលដែលប្រជាជនជាងមួយលាននាក់ត្រូវបានសម្លាប់ ឬស្លាប់ដោយសារការអត់ឃ្លាននៅក្រោមនយោបាយនានារបស់របប នេះ ដែលនេះគ្មានអ្វីពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានានានៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ឡើយ។

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

ការចាត់អាទិភាពក្នុងការដាក់បង្ហាញឯកសារដែលស្ថិតក្នុងជំពូកទាំងពីរ ដូចបានកំណត់ក្នុងសំណើរបស់ ខ្លួន ជា នៅក្នុងការពិនិត្យឯកសាររបស់ខ្លួនដែលកំពុងធ្វើ សម្រាប់ការដាក់បង្ហាញ^៦។ សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏បានធ្វើការកត់សំគាល់ផងដែរថា ការបង្ហាញឱ្យពិនិត្យលើភស្តុតាងនេះធ្វើឡើងដោយអជតក នឹងប្រើពេលវេលានិងធនធានច្រើន និងកាន់តែពន្យារពេលថែមទៀត ដោយសារតម្រូវការកាន់តែមានលក្ខណៈប្រគួតប្រជែងច្រើនលើពេលវេលា និងការផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់របស់ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា (“កសត”)^៧។

៣. អាស្រ័យហេតុនេះសហព្រះរាជអាជ្ញាសូមជម្រាបជូនអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល (“អជតក”) និងភាគីថា សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដឹកនាំការពិនិត្យយ៉ាងទូលំទូលាយទៅលើកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីច្បាប់បកប្រែជាភាសាអង់គ្លេសទាំងអស់ ដែលទទួលយកដោយការិយាល័យសហពៅក្រុមស៊ើបអង្កេត (“កសចស”) ក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និង០០៤ ដែលពីមុនមិនបានដាក់បង្ហាញទៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ និងច្បាប់បកប្រែជាភាសាអង់គ្លេសទាំងអស់ នៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងរបាយការណ៍ស្តីពីដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ដែលបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និង០០៤។ សរុប យើងមានកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីជាង ១០០០ ពីសំណុំរឿង០០៣ និង០០៤ ត្រូវបានពិនិត្យដើម្បីដាក់បង្ហាញនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ និងជាង ២៨០ នៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានកំណត់ថាសម្ភារៈដែលបានពិនិត្យរួច មិនមានភស្តុតាងទាក់ទងទៅនឹងប្រភេទភស្តុតាងដូចបានកំណត់ដោយ អជតក នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនឡើយ។

៤. កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយជាច្រើន និងពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមួយចំនួនធំត្រូវបានដាក់ក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០៣ និង០០៤ និងមិនទាន់ត្រូវបានបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេស ឬភាសាបារាំងនៅឡើយ។ ដោយសារតែដំណើរការពិនិត្យដើម្បីដាក់បង្ហាញឯកសារទាំងនោះ ទាមទារពេលវេលាច្រើន រួមទាំងតម្រូវការពេលវេលាជាច្រើនរបស់ កសត^៨ និងចំនួនមានកំណត់នៃបុគ្គលិកដែលអាចអានភាសាខ្មែរបាន ដើម្បីធ្វើការពិនិត្យឯកសារសំណុំរឿងលេខ០០៣ និង០០៤ ទាំងអស់នេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនមានលទ្ធភាពពិនិត្យពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនិងកំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយដែលមានតែភាសាខ្មែរបានទេ។ ការពិនិត្យពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងនេះនឹងត្រូវធ្វើឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើបាន នៅពេលណាមានសំណើបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេស ឬភាសាបារាំង ដើម្បីវាយតម្លៃថាតើសម្ភារៈទាំងនោះត្រូវដាក់បង្ហាញស្របតាមការបង្គាប់របស់អជតក ក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនឬអត់។ សហព្រះរាជអាជ្ញានឹងជូនដំណឹងដល់អជតក ប្រសិនបើមានសម្ភារៈណាមួយត្រូវដាក់បង្ហាញ។

⁶ ចម្លើយតប, កថាខណ្ឌ៨។

⁷ ដដែលដូចខាងលើ, កថាខណ្ឌ១១។

⁸ ធនធានរបស់ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាបច្ចុប្បន្ននេះ ត្រូវបានបែងចែកលើបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿងលេខ ០០២សវ ០១/នាការក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២ព្រមទាំងកិច្ចដំណើរការ ០០៤និង ០០៣ការស៊ើបអង្កេតក្នុងសំណុំរឿងលេខ ០២/លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលកំពុងតែដំណើរការនៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ។

៥. សម្រាប់មូលហេតុស្រដៀងគ្នាដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ សហព្រះរាជអាជ្ញាកំពុងស្ថិតក្នុងដំណើរការនៃការដឹកនាំពិនិត្យលើភស្តុតាងដទៃទៀតដែលមិនអាចរកបានជាសាធារណៈ ដែលបានបញ្ជូលទៅក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និង០០៤ ដើម្បីវាយតម្លៃថាតើសម្ភារៈទាំងនោះត្រូវដាក់បង្ហាញស្របទៅតាមការបង្គាប់របស់ អជតក ដូចបានកំណត់ក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនឬយ៉ាងណា។ សហព្រះរាជអាជ្ញាសង្ឃឹមថា ដំណើរការពិនិត្យនេះនឹងត្រូវបញ្ចប់នៅមុនការចាប់ផ្តើមសវនាការស្តាប់សាក្សីបន្ថែមនៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥ខាងមុខ ហើយសហព្រះរាជអាជ្ញានឹងជូនដំណឹងដល់ អជតក អំពីលទ្ធផលរកឃើញរបស់ខ្លួនឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើបាន។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៥	លោក Nicholas KOUMJIAN សហព្រះរាជអាជ្ញា		